

Utvecklingsplan för barn- och utbildningsnämndens verksamheter i Gislaveds kommun – Skolplan – 2010 – 2014

Gislaveds kommun är en mötesplats där förändring och utveckling sker. ”Kan man säga det – kan man göra det” är ett uttryck för den genuina självkänsla som vuxit fram hos människor som bor och verkar i en miljö där nytänkande speglar både överlevnad och framåtanda. Här möts den etablerade kunskapen och den kunskap som håller på att växa fram i människors möten och erfarenhetsutbyten.

är en symbol för gästgiveri och är sedan 1974 också symbolen för Gislaveds kommun.

I utvecklingsplanen för barn- och utbildningsnämndens verksamheter blir kommunvapnet också symbolen för den mötesplats som verksamheterna utgör. Här möts gammalt och nytt. Här möts olika sätt att tänka. Här möts människor från många av jordens länder.

Förskolor och skolor i Gislaveds kommun är mötesplatser för barn, unga och vuxna.

- Ett av tre barn i Gislaveds kommun har någon förälder som är född i annat land eller är själva födda i annat land.
- En av fem grundskoleelever åker med skolskjuts från landsbygd till ortens skola.
- Många barn ser entreprenörskapet som en livsstil. Ännu fler barn ser en tryggad anställning som en självklar möjlighet.

I Gislaveds kommun har ett välstånd etablerats. Rikedomen finns i invånarnas pålitlighet och entreprenörsanda. Detta måste en utvecklingsplan för förskola och skola bygga vidare på.

Kunskap ger människor förutsättningar att växa och utvecklas. Kunskapsuppdraget ska stå i fokus och alla elever ska mötas av höga förväntningar.

Skolan utvecklas nu i en global värld. Elever når varandra på ett annat sätt än tidigare och kan ta del av en ofantlig mängd tillgänglig information. Informationsspridning har inga gränser längre. Förskolor och skolor har därmed blivit en global mötesplats, både på gott och ont. Det innebär också att förskolans och skolans uppdrag måste tolkas utifrån en sådan nyordning. Grundläggande värden och ett medmänskligt förhållningssätt ska prägla verksamheten.

Likabehandlingsarbetet och de demokratiska grundvärderingarna, liksom att utveckla förmågan att tolka och värdera ett kontinuerligt flöde av information kommer att vara förskolans, fritidshemmets och skolans framtida huvuduppdrag.

Skolans unika ställning när det gäller inhämtandet av kunskap gäller inte på samma sätt som tidigare. Skolan måste vara den växande individens redskap att kunna hantera all sin kunskap.

Välutbildade och kompetenta skolledare ska ansvara för att skolans demokratiuppdrag och kunskapsuppdrag fullföljs i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

För att nå bra resultat är även maten viktig. Barn och elever ska erbjudas vällagad och näringsrik mat, gärna av ekologiska och närproducerade råvaror.

Frågeställningar som har att göra med ett hållbart samhälle och vår globala miljö ska ständigt vara aktuella i alla våra verksamheter. Skolan ska hjälpa eleverna att värna om och utveckla sin närmiljö. Såväl elevernas framtidsfunderingar och framtidsfrågor som praktisk hantering av vardagsaktiviteter ska ges ett stort utrymme och bilda underlag för pedagogisk planering i enlighet med kursplanernas formella krav.

Skolbiblioteken ska ge eleverna möjligheter att med ålders- och behovsanpassat stöd själva kunna skapa sig förutsättningar att nyttja ett modernt biblioteks enorma kunskapsutvecklings- och personlighetsutvecklingspotential. Skolbiblioteken ska vara en resurs i elevernas undervisning.

Elevhälsa är det begrepp Gislaveds kommun använder för att markera en positiv och förebyggande ansats när det gäller de insatser som görs som stöd för elevernas välbefinnande i skolan och för att nå skolans kunskapsmål. Elevhälsan ska utgöra ett stöd till elever, föräldrar och skolans personal. Elevhälsan ska delta i skolans arbete för att skapa trygga miljöer, som främjar lärande, god allmän utveckling och en god hälsa hos eleverna. Elevhälsans olika yrkesgrupper har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje elevs lärande och utveckling.

Barn och ungdomar med sådan problematik som kräver insatser från både barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen ska få sina behov tillgodosedda av personal i verksamheter som samverkar.

Skollag, förordningar och läroplaner, är de styrande måldokumenterna. Med utgångspunkt från det nationella uppdraget i dessa, skall verksamheterna i Gislaveds kommun poängtera, förbättra och utveckla det som följer under nedanstående verksamhetsrubriker.

Utvecklingsplanen gäller för en fyraårsperiod. Årliga prioriteringar görs efter förskole- och skolområdenas resultat- och kvalitetsredovisning i barn- och utbildningsnämnden. Dessa redovisningar görs i oktober eller november. Barn- och utbildningsnämnden beslutar därefter om nya mål och/eller förbättringsmål för angiven tid.

Förskolan

Förskolan är ett steg i det livslånga lärandet. Den ska komplettera föräldrarnas ansvar och möjligheter att ge barnen bästa stöd i deras utveckling och lärande. Förskolan tar ansvar för barnens tillsynsbehov när föräldrarna arbetar, söker arbete eller studerar.

- Förskolans pedagogiska verksamhet ska ge barnen en social och intellektuell stimulans som stöd för en allsidig utveckling.
- Språk, matematik och estetisk verksamhet ska prioriteras.
- Barnens utveckling ska ske i lekens form.
- Uppföljning av barnens utveckling ska vara beskrivande och visa att utveckling sker och hur utveckling sker.

Förskolan är den viktigaste mötesplatsen för många barn.

- Förskolan ska vara en självklar och naturlig arena för integration.
- Förskolan ska genom förhållningssätt och ett medvetet arbete skapa grunden för att barnen utvecklar en förståelse och acceptans för varandra.

Förskolans miljö är väsentlig för barns utvecklingsmöjligheter.

- Förskolans lokaler ska vara utformade för att erbjuda barnen en trygg miljö som utmanar och lockar till lek och aktivitet.
- Närmiljöns och närsamhällets möjligheter ska nyttjas.

Behovet av välutbildad personal är avgörande för att det ska kunna bedrivas en i alla delar kvalificerad och professionell verksamhet. Pedagogisk planering och dokumentation kräver pedagogisk grundkompetens.

- Rekrytering, kompetensutveckling och personalplanering ska under planperioden leda till en klart ökad andel pedagogiskt utbildad personal. Ett minimikrav är att minst två tredjedelar av personalen på varje avdelning har en pedagogisk grundutbildning på högskolenivå.

Familjedaghemmet ska vara ett alternativ till förskolans verksamhet.

- Föräldrarnas önskemål ska särskilt beaktas vid val av barnomsorgsform.
- Familjedaghemmet ska samverka med näraliggande familjedaghem eller förskoleverksamhet.

Öppen verksamhet

- I anslutning till en kommande familjecentral ska en öppen förskoleverksamhet etableras.

Fritidshemmet

Fritidshemmets huvuduppgift generellt är att erbjuda olika möjligheter för eleverna att skapa sig en meningsfull fritid. Personalen ska stimulera och vägleda elever i att utveckla sina egna fritidsintressen. Verksamheten ska byggas upp kring barnens kreativitet och nyfikenhet i ett socialt sammanhang. Fritidshemmen ska tillgodose barnens behov av tillsyn när föräldrarna arbetar eller studerar.

- Fritidshemmets kärnverksamhet är koncentrerad till eftermiddag och morgon.
- Begreppet samlad skoldag innebär att elever i förskoleklassen och grundskolans tidigare skolår ska ha tillgång till fritidshemmets pedagogiska resurser under del av skoldagen.

Fritidshemmets miljö är väsentlig för barns utvecklingsmöjligheter.

- Fritidshemmet ska ha tillgång till lokaler som möjliggör god pedagogisk verksamhet.
- Närmiljöns och närsamhällets möjligheter ska nyttjas. Fysisk aktivitet är en väsentlig komponent i detta.
- Föreningslivet ska vara en naturlig samverkanspart.

Fritidshemmet ska ge möjligheter till social utveckling.

- Fritidshemmet ska vara en självklar och naturlig arena för integration.
- Fritidshemmet ska genom förhållningssätt och ett medvetet arbete skapa grunden för att barnen utvecklar en grundläggande och livslång respekt för varandra liksom för alla medmänniskor, där arbetet mot mobbning är en självklarhet.
- Fritidshemmet ska erbjuda eleverna stöd för att genomföra sådant planerat skolarbete som kallas läxor.

Behovet av välutbildad personal är avgörande för att det ska kunna bedrivas en i alla delar kvalificerad och professionell verksamhet. Pedagogisk planering och dokumentation kräver pedagogisk kompetens.

- Rekrytering, kompetensutveckling och personalplanering ska under planperioden leda till att all tillsvidareanställd personal har rätt pedagogisk grundkompetens.

Förskoleklassen

Förskoleklassen är både det första skolåret och det sista förskoleåret. Förskoleklassen ska garantera eleverna en väl anpassad övergång mellan förskolans öppna lärande byggd på lekens möjligheter och grundskolans systematiska uppföljning av mål som ska vara uppnådda. Förskoleklassen är därmed också en pedagogisk mötesplats för de yngre barnen.

- Samverkan med skolan och fritidshemmet är väsentlig.
- Fungerande övergångsrutiner mellan förskolan, fritidshemmet och skolan ska vara väl etablerade.
- Elevernas förutsättningar ska i alla delar vara grunden för verksamheten.
- Förskoleklassen ska genom förhållningssätt och ett medvetet arbete skapa grunden för att barnen utvecklar en grundläggande och livslång respekt för varandra liksom för alla medmänniskor, där arbetet mot mobbning är en självklarhet.
- Närmiljöns och närsamhällets möjligheter ska nyttjas.

Grundskolan

Välutbildad personal är avgörande för att det ska kunna bedrivas en i alla delar kvalificerad och professionell pedagogisk verksamhet. Personal med rätt kompetens är nödvändig. Rätt kompetens innefattar både att vara en kompetent medmänniska, en kompetent lyssnare samt att ha en god och bred undervisningskompetens.

- Undervisningen ska vara allsidig och välbalanserad.
- Eleven ska inte lämnas ensam i sitt lärande utan ska få rätt verktyg och stöd att lyckas.
- Undervisningen ska utgå från alla elevers förutsättningar men även klassens sammanställning.
- Nya arbetsformer ska utvecklas för att kunna möta ett samhälle präglad av ett enormt informationsflöde.

Elevernas syn på skolan och undervisningen ska förbättras för att gälla hela grundskoletiden.

- Undervisningens upplägg och innehåll ska upplevas positivt och meningsfullt.
- Elevernas studieresultat ska förbättras.
- Alla elever ska prioritera närvaro i skolan och deltagande i undervisningen.
- Elever i behov av särskilt stöd ska garanteras ett lämpligt stöd oavsett i vilken skola man går.
- Nolltolerans mot mobbning, diskriminering och trakasserier ska ovillkorligen gälla.

Skolans miljö är väsentlig. Skolan är ett av de viktigaste stegen in i framtiden och ska förbereda för kommande yrkesval.

- Lokalerna ska anpassas och utnyttjas efter barn- och elevkullarnas storlek.
- Former för elevernas kontakter med arbetslivet ska utvecklas till en naturlig del i undervisningen.
- Studie- och yrkesvägledningen ska förstärkas genom en tydligare koppling mellan grundskola, gymnasieskola och fortsatta studier alternativt arbete direkt efter gymnasieutbildningen. Eleven ska få en kvalificerad vägledning kopplat till egna intressen, förmågor och framtida ambitioner.

Grundsärskolan och träningskolan

Utgångspunkten för grundsärskolans och träningskolans verksamhet i Gislaveds kommun är ett inkluderande synsätt.

- Undervisningen ska anpassas efter varje individs unika situation.
- Alla elever har rätt att välja skola och skolform. Särskilda individuella handlingsplaner garanterar en likvärdig skolgång oavsett skolform.
- Studie- och yrkesvägledning ska vara en viktig hjälp i elevernas ställningstaganden när det gäller studieinriktning och orientering mot arbetslivet.

Personalens kompetens är en avgörande faktor för framgång med elever som är i behov av särskilt stöd.

- En kvalificerad pedagogisk kompetens är ett krav, liksom annan kvalificerad yrkeskompetens vid behov.
- Riktad kompetensutveckling ska prioriteras.
- Personalens kompetens ska stärkas för att tillgodose elevers behov av kompensatoriska hjälpmedel.

Gymnasieskolan

Under planperioden kommer en ny gymnasieskola med en mer centralt reglerad programstruktur att etableras. Elevantalet kommer under planperioden att sjunka. Att kunna erbjuda flertalet av gymnasieprogrammen kommer att vara avgörande för en attraktiv gymnasieskola.

- Kommunens elever ska inom pendlingsavstånd ha tillgång till ett brett programutbud.
- Samverkan ska bidra till ett utökat utbud.
- Program och inriktningar ska utvecklas med nya arbetsmetoder.
- Skolan är en mötesplats mellan elevers erfarenhet, modern teknik och kunskap. Entreprenörskap ska ses som ett förhållningssätt och en metod i detta sammanhang.
- Pedagogernas kunskap i ett media- och informationssamhälle är avgörande för elevernas studief framgång. Personalens kompetensutveckling ska prioriteras.

Gymnasieskolan ska på ett aktivt sätt bidra till att elever väljer utbildning som en bas för framtida livs- och yrkesval.

- Studie- och yrkesvägledningen ska förstärkas genom en tydligare koppling mellan grundskola, gymnasieskola och fortsatta studier alternativt arbete direkt efter gymnasieexamen. Eleven ska få en kvalificerad vägledning kopplat till egna intressen, förmågor och framtida ambitioner.
- Gymnasieutbildningen ska leda till att fler unga vuxna väljer högre studier, där Yrkehögskola är en attraktiv utbildningsväg för kommuninnevävarna i Gislaved.
- Lärlingsutbildning ska vara en attraktiv form för elever med kvalificerade yrkesambitioner.

När eleverna börjar bli äldre förändras formen för mobbning, diskriminering och trakasserier. Oavsett form och vilken ålder eleverna har är det dock alltid lika viktigt för skolan att motverka mobbning, diskriminering och trakasserier.

- Nolltolerans mot mobbning, diskriminering och trakasserier ska ovillkorligen gälla.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan ska ge elever med särskolebehörighet en gymnasial utbildning med möjligheter till ett fast arbete.

- I samarbete med näraliggande kommuner ska flera gymnasiesärskoleprogram tillhandahållas.
- Individuella lösningar ska bidra till att eleven kan skapa ett gott liv som inbegriper ett meningsfullt arbete.
- Studie- och yrkesvägledning ska vara en viktig hjälp i elevernas ställningstaganden när det gäller studieinriktning och orientering mot arbetslivet.

Vuxenutbildningen

Genom vuxenutbildningen har kommuninnevånarna möjligheter och rättigheter att få en grundkompetens inom grundläggande vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI).

- Undervisningen inom grundläggande vuxenutbildning och SFI ska anpassas efter de olika behov de sökande har. Undervisningen kan därför se mycket olika ut i olika undervisningsgrupper.

Genom den kommunala vuxenutbildningen har kommuninnevånarna möjligheter och i vissa fall rättigheter att få en gymnasial utbildning eller att komplettera en gymnasial utbildning för behörighetsgivande kompetens.

- Utbudet ska anpassas till rådande behov på arbetsmarknaden.
- Samverkan med näraliggande kommuner ska öka utbudet i regionen.
- Studie- och yrkesvägledning ska vara ett viktigt inslag i den kommunala vuxenutbildningen.

Musikskolan

Musiklivet i Gislaved har en prägel av samhörighet. Det är en mötesplats för musicerande. Unga och gamla möts och verksamheten bedrivs på en kvalificerad nivå. Musikskolan lägger grunden till detta. I en kommun präglad av entreprenörskap och industriell tillverkning ska kulturella inslag garanteras stor plats.

- Musikskolans verksamhet ska utvecklas så att ännu fler grupper involveras i den kulturella gemenskapen.
- Under planperioden skapas en ny hemvist för musikskolan i nya och renoverade lokaler som ger en bättre och mer stimulerande arbetsmiljö för både personal och elever.
- Grundskolans elever har rätt till musikskolans kompetens i form av kompanjonlärarskap mellan grundskolans och musikskolans lärare.
- Kompanjonlärarskapet ska vidareutvecklas gällande form och innehåll.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna är i Gislaveds kommun knutna till grundskolans verksamhet i högstadiet. Samverkan mellan socialnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och barn- och utbildningsnämnden ska ske.

- Fritidsgårdarna är öppna för högstadie- och gymnasieelever.
- Föreningsmedverkan ska öka fritidsgårdarnas utbud och attraktionskraft. Förenings-samverkan ska medföra att fritidsgårdsverksamhet kan erbjudas på fler ställen.